

Nevezetes krisztinavárosi emlékek

A krisztinavárosi templom homlokzatán még 1961-ben állt egy háborús-sérült márványtábla, ami gróf Széchenyi Istvánnak és gróf Zichy Károlyné született Seilern Crescentiának itteni esküvőjére emlékeztetett. A táblát akkoriban újjal pótolták, de rövid idő múlva leszerelték és helyét átfestették. Most a templom előcsarnoki oszloppárján aranyozott vésett tábla pótolja a régit, kiegészítve másik két, e helyhez kötődő megemlékezéssel. Két névvel, akikre büszkék vagyunk.

Ebben a templomban kötött házasságot Semmelweis Ignác is, és itt vezényelte Liszt Ferenc a budai dalárdát.

A plébánia egykorú, latinnyelvű kézírásos krónikája és az anyakönyvek hitelesen beszélnek a nevezetes dátumokról és szereplőikről.

Széchenyi István esküvője 44 éves korá-

ban, 1836. február 4-én volt. Felesége a nap emlékére az oltár kegyképének díszítésére gyémántos mellkeresztjét ajándékozta. Az esketést Majsch Jakab plébános végezte, aki Széchenyinek gyóntatója és barátja volt.

1857. június 18-án Semmelweis Ignác orvos (budai, tabáni születésű, belvárosi lakos) itt kötött házasságot Weidenhoffer Máriával. A menyasszony 20 éves, a vőlegény 39 éves. Az anyakönyvben csillagos jel alatt pótbefjegyzés van: „1879. évi dec. 13-án 54 684 sz. belügy. min. rendelete következtében a Semmelweis név Szemerényire változott.” Ugyanez a bejegyzés található az 1864. július 26-án keresztelt leánygyermek, a Semmelweis-házaspár Antonia Mária Augusztia anyakönyvvezése mellett.

A csillagos bejegyzés „az anyák megmentőjének” kálváriás útjához vezet az érdeklődőt. A gyermekági láz okainak felderítője

igazának elfogadtatásáért, nagyszerű felfedezésének bizonyításáért egészségével fizetett. A heves támadások, a mellette és ellene szóló viták elfajultak, a személyeskedő támadások felőrölték egészségét. 1865. július 31-én egy bécsi elmeógyógyintézetbe szállították a maradi, féltékeny, tekintélyüket féltő ellenfeleinek támadásai alatt összeroppant idegzetű Semmelweisz. Elmebetegnek minősítették, de ennek valódiságát később megcáfolták. Az intézetben 1865. augusztus 13-án bekövetkezett halálát valójában egy korábban szerzett vérmérgezés okozta. A nevéhez tapadt komisz pletyka, a szélsőséges előítéletek miatt változtatta meg leánya a családi nevet.

A harmadik felirat Liszt Ferenc 1865. szeptember 9-i látogatásának emlékét őrzi. Ekkor Cosima lányának és első vejének, Bülownak kíséretében látogatta meg a krisztinavárosi templomot, amikor itt a szerzeményeit előadó budai dalárdát vezényelte. A plébániára is ellátogatott, Haynald Lajos érsek társaságában.

Méltó volt, hogy történelmünknek, a tudományunk és a művészetnek ehhez a helyhez fűződő emlékeit táblával jelölték meg, s illő, hogy ezeket a helytörténeti emlékeket felidézzük.

✱

Iparosodásunknak — az akkori szóhasználat szerint: fabrikánknak — egyik történelmi fejezete is a Krisztinavároshoz fűződik. A Krisztina körút 53. sz. házon, ahol a Kuny Domokos utca kezdődik, tábla emlékeztet az első budai kerámiagyárra és alapítójára.

Kuny Domokos, a budai gyár alapítója, apjának, a francia származású Cuny Domokosnak mesterségét folytatta, és magyarországi letelepedése után Kunynak írta a ne-

Kuny-majolikák a Kiscelli Múzeum gyűjteményéből

Siklós Péter felvételei

